

แบบฟอร์มการจัดการความรู้

ชื่อหน่วยงาน การพยาบาลกึ่งวิกฤติเด็กเล็ก Semi NICU

แบบฟอร์มส่วนที่ 1

ชื่อเรื่อง การประเมินและส่งเสริมพัฒนาการเด็กกลุ่มเสี่ยง

**กรุณา ☒ เลือกที่มาของปัญหา : ☐ มาจากปัญหาของระบบงาน ☒ ระบบบริการ ☐ ใบรายงานอุบัติการณ์)

1. กระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Share & Learn)

☒ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสรุปประเด็นในกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เฉพาะในระดับหน่วยงาน/
แผนกของตนเอง

☐ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสรุปประเด็นใน ระหว่างหน่วยงาน / ครอบคลุมงาน

2. ผู้เข้าร่วมกิจกรรม

1.	น.ส.พัชรพร	แก้วดี ผู้จัดการความรู้ (KM Manager)
2.	น.ส.ไพลิน	ตั้งสินชัยกุล คุณอำนวย (Facilitator)
3.	น.ส.ณัฐชามาศ	บำเพ็ญ คุณลิขิต (Note Taker)
4.	น.ส.จิณชุตตาภา	เขมกฤษฎานนท์
5.	น.ส.อรอนงค์	มุลผล
6.	น.ส. สุภาวดี	ปิติเวชศรีมี
7.	น.ส. สุนิตรา	ประกอบดี
8.	น.ส. สุนันทา	ไพฑูรย์
9.	น.ส. นวพร	วังอาษา พยาบาลพัฒนาการ

3. หลักการและเหตุผล

เด็กกลุ่มเสี่ยง หมายถึง ทารกแรกเกิดที่ขาดออกซิเจน (Birth Asphyxia) และ/หรือ มีน้ำหนักน้อยกว่า 2,500 กรัม (Low Birth Weight) เด็กกลุ่มนี้มีความเสี่ยง ที่จะเกิดปัญหาความบกพร่องทางสติปัญญา พัฒนาการที่ล่าช้า ปัญหาการเรียนรู้ และอาจเกิดความพิการทางสมอง การได้รับการค้นพบและแก้ไขโดยทันทีจะช่วยลดปัญหาได้ และเด็กคนหนึ่งอาจจะเป็นประโยชน์แก่ครอบครัว สังคม และประเทศชาติในอนาคต

หลักการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก

1. การเตรียมความพร้อม

- 1.1 พ่อแม่หรือผู้ปกครองทำความเข้าใจและปฏิบัติได้ตามคู่มือ
- 1.2 ควรใช้อุปกรณ์ที่เหมาะสมและสามารถดัดแปลงได้
- 1.3 สถานที่ต้องสะอาดและปลอดภัยต่อเด็ก
- 1.4 เด็กต้องไม่ป่วย หิว หงุดหงิด มีอิสระและพร้อมที่จะทดสอบ

2. วิธีการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก

- 2.1 ใช้คำพูดง่าย ๆ ชัดเจน ให้เวลาเด็กปฏิบัติตาม 3 - 5 วินาที
- 2.2 ถ้าเด็กยังไม่ได้ทำหรือ ทำไม่ได้ ให้พูดซ้ำคำเดิม ซ้ำๆ ชัดๆ
- 2.3 ช่วยเหลือเท่าที่จำเป็น เช่น จับมือทำ ผงกศีรษะหรือส่ายหน้า
- 2.4 ชมเชยทันทีเมื่อเด็กทำได้ เช่น ยิ้ม ตบมือ ลดการช่วยเหลือเมื่อเด็กทำได้
- 2.5 ถ้าเด็กเรียนรู้แล้วให้เปลี่ยนข้อความอื่นที่มีความหมายเดิม
- 2.6 ควรขีดขวางพฤติกรรมที่ไม่ต้องการ

3. คำแนะนำ

- 3.1 เริ่มประเมินในข้อพัฒนาการที่ต่ำกว่าอายุจริง 1 ช่วงอายุ เช่น อายุ 2 เดือน ให้ประเมินที่อายุ 1 เดือน
 - กรณีเด็ก ผ่านการทดสอบ ให้ใส่เครื่องหมาย ☐ ลงในช่อง ☐ ผ่าน แล้วให้ทดสอบในช่วงอายุที่สูงขึ้นต่อไป และหยุดเมื่อไม่ผ่าน
 - กรณีเด็ก ไม่ผ่านการทดสอบ ให้ใส่เครื่องหมาย ☐ ลงในช่อง ☐ ไม่ผ่าน แล้วให้กลับไปทดสอบในช่วงอายุที่ต่ำกว่า จนกว่าเด็กผ่านการทดสอบ
- 3.2 บันทึก วัน เดือน ปี ที่ทดสอบ
- 3.3 ติดตามพัฒนาการในครั้งต่อไป ให้เริ่มทดสอบข้อที่เด็กทดสอบไม่ผ่านครั้งที่ผ่านมามา
หมายเหตุ: ในช่วงอายุใดที่มีข้อทดสอบ 2 ข้อ หากเด็กไม่ผ่านข้อใดข้อหนึ่ง ให้ถือว่าไม่ผ่านในช่วงอายุนั้น

4. วัตถุประสงค์

1. สามารถเฝ้าระวังพัฒนาการเด็กเบื้องต้นเพื่อค้นหาเด็กกลุ่มเสี่ยง และให้คำแนะนำแก่พ่อแม่ ครอบครัว และส่งเสริมพัฒนาการเด็กให้ก้าวหน้า
2. บุคลากร สามารถคัดกรองเด็กเบื้องต้น และแนะนำผู้ปกครองให้ประเมินหลังกลับบ้านเพื่อคัดกรองก่อนมาพบพยาบาลพัฒนาการ และติดตามการรักษา

5. เป้าหมาย/ตัวชี้วัด

1. ทารกทุกคนกลุ่มเสี่ยง ได้รับการคัดกรองและประเมิน พร้อมทั้งสอนแนะนำครอบครัวให้กลับไปประเมินก่อนกลับบ้านทุกราย
2. บุคลากรทุกคนสามารถคัดกรองและสอนพ่อแม่ได้

6. สรุปประเด็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Key Success Factor คือ ปัจจัยที่ทำให้ประสบความสำเร็จในเรื่องที่เลือกทำ เช่น ใช้วิธีการหรือกระบวนการอะไรที่ทำให้ประสบความสำเร็จให้สรุปเป็นข้อ)

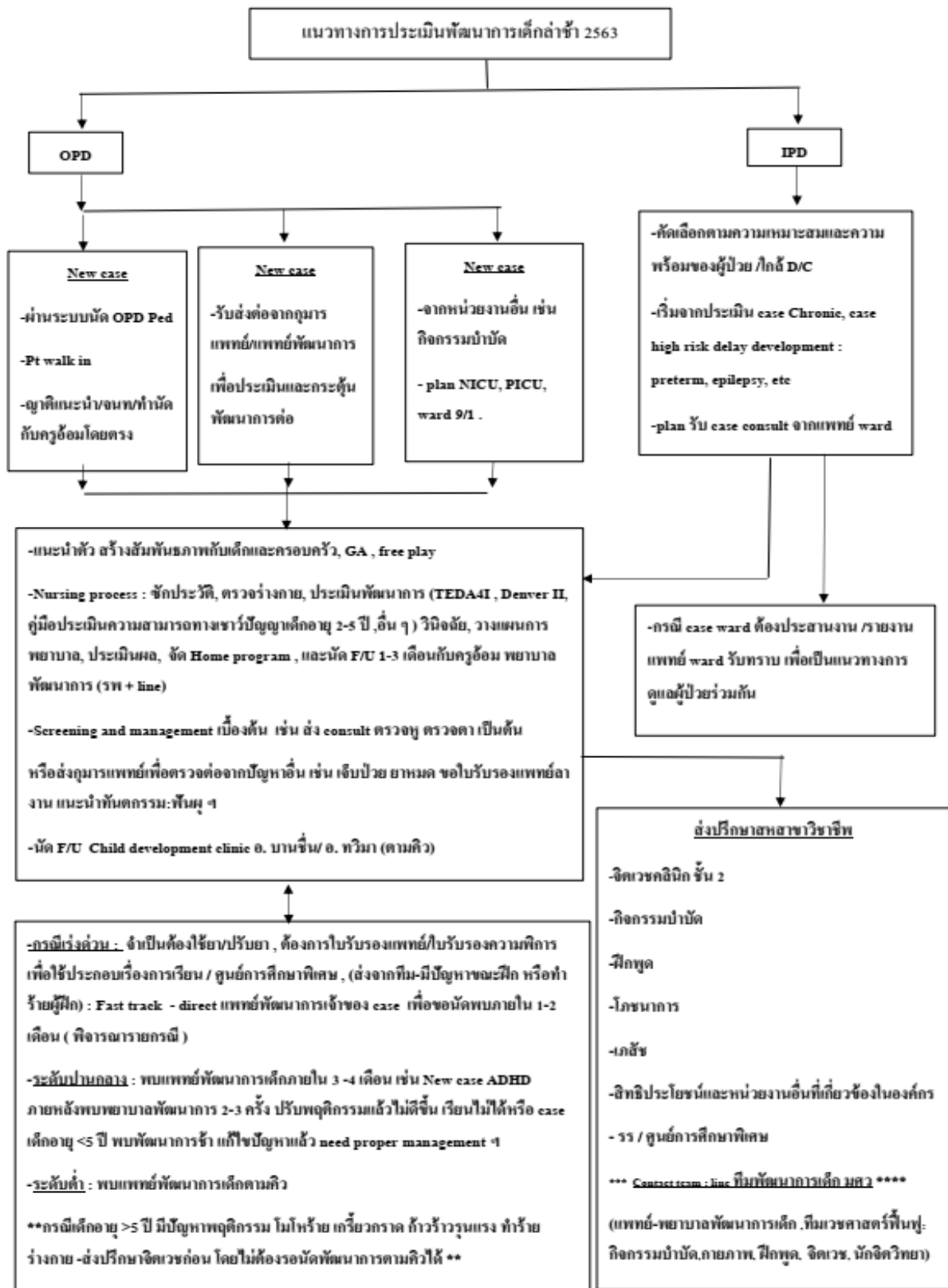
1. มีการประชุมและจัดอบรมที่ร่วมกับทีมการดูแลทารกทั้งหมด ทั้งในส่วนของแพทย์พยาบาลของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในPCT,CLT กุมภาพันธ์ในสัปดาห์

2. มีแพทย์เฉพาะทางด้านพัฒนาการเด็ก และพยาบาลพัฒนาการเด็ก และแพทย์ทารกแรกเกิดเพื่อให้
แนวทางการดูแลมีความครอบคลุมในทุกด้าน
3. มีความร่วมมือของบุคลากรในแผนก เพื่อพัฒนาระบบ และแนวทางการคัดกรองและการดำเนินการ
เพื่อคัดกรองทารกกลุ่มเสี่ยง เพื่อติดตามอาการและระบบส่งต่อการติดตามพัฒนาการ

7. มีแนวทางปฏิบัติที่สนับสนุนการทำงาน หรือช่วยแก้ปัญหาในการทำงานให้ดียิ่งขึ้น

7.1 ☒ มีแนวทางปฏิบัติ

7.2 ☐ มีนวัตกรรม (ใส่รายละเอียดหรือแนบหลักฐาน)

7.3 ☒ มีคู่มือปฏิบัติ (ใส่รายละเอียดหรือแนบหลักฐาน)

Developmental Assessment for Intervention Record By parents/caregiver/teacher and source expression

ชื่อ: _____ อายุ: _____ เพศ: _____ ที่อยู่: _____

ชื่อผู้ประเมิน: _____ ชื่อผู้ให้ข้อมูล: _____

ด้าน	พัฒนาการเคลื่อนไหว Gross Motor (GM)	พัฒนาการด้านกล้ามเนื้อมัดเล็ก Fine Motor (FM)	พัฒนาการด้านภาษา Receptive Language (RL)	พัฒนาการด้านภาษา Expressive Language (EL)	พัฒนาการด้านสังคมและอารมณ์ Personal and Social (PS)
1 เดือน	ยกศีรษะขึ้นได้ 30 วินาที พลิกตัวได้ คลานได้ ยืนได้	หยิบของได้ บีบนิ้ว คลานได้ ยืนได้	เข้าใจคำพูดง่ายๆ ชี้สิ่งของตามคำพูด เข้าใจคำพูดง่ายๆ ชี้สิ่งของตามคำพูด	พูดคำง่ายๆ ชี้สิ่งของตามคำพูด เข้าใจคำพูดง่ายๆ ชี้สิ่งของตามคำพูด	เล่นคนเดียว ชี้สิ่งของตามคำพูด เข้าใจคำพูดง่ายๆ ชี้สิ่งของตามคำพูด
2 เดือน	ยกศีรษะขึ้นได้ 45 วินาที พลิกตัวได้ คลานได้ ยืนได้	หยิบของได้ บีบนิ้ว คลานได้ ยืนได้	เข้าใจคำพูดง่ายๆ ชี้สิ่งของตามคำพูด เข้าใจคำพูดง่ายๆ ชี้สิ่งของตามคำพูด	พูดคำง่ายๆ ชี้สิ่งของตามคำพูด เข้าใจคำพูดง่ายๆ ชี้สิ่งของตามคำพูด	เล่นคนเดียว ชี้สิ่งของตามคำพูด เข้าใจคำพูดง่ายๆ ชี้สิ่งของตามคำพูด
3 เดือน	ยกศีรษะขึ้นได้ 60 วินาที พลิกตัวได้ คลานได้ ยืนได้	หยิบของได้ บีบนิ้ว คลานได้ ยืนได้	เข้าใจคำพูดง่ายๆ ชี้สิ่งของตามคำพูด เข้าใจคำพูดง่ายๆ ชี้สิ่งของตามคำพูด	พูดคำง่ายๆ ชี้สิ่งของตามคำพูด เข้าใจคำพูดง่ายๆ ชี้สิ่งของตามคำพูด	เล่นคนเดียว ชี้สิ่งของตามคำพูด เข้าใจคำพูดง่ายๆ ชี้สิ่งของตามคำพูด

7.4 ☐ มีการขึ้นทะเบียนเอกสารคุณภาพ WI (ใส่รายละเอียดหรือแนบหลักฐาน)

.....

.....

7.5 ☐ แผ่นพับ/โปสเตอร์ที่ได้เผยแพร่ (ใส่รายละเอียดหรือแนบหลักฐาน)

.....

.....

7.6 ☐ อื่นๆ (กรุณาระบุ)

.....

.....

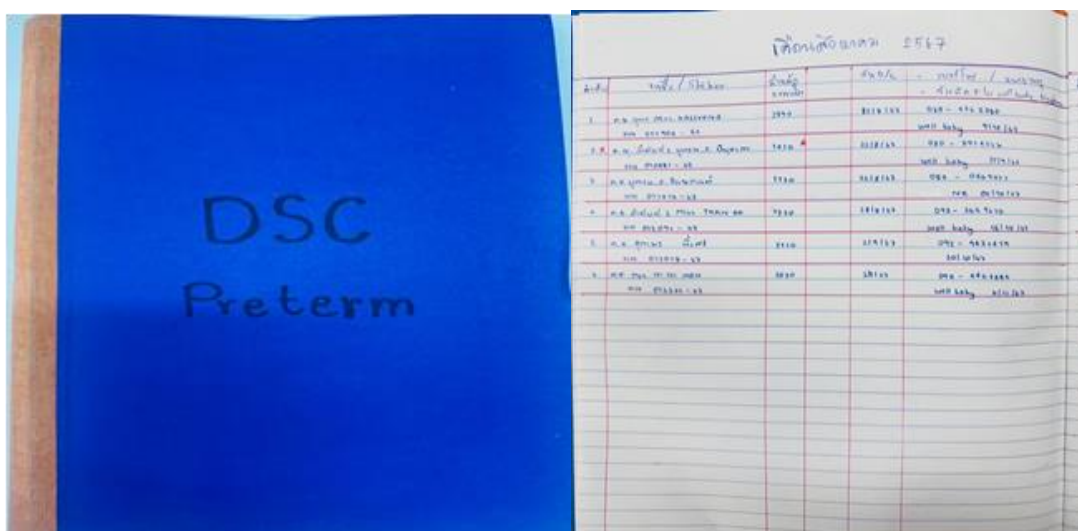
แบบฟอร์มส่วนที่ 2

8. มีการนำผลไปปฏิบัติ/ผลจากการดำเนินการทำกิจกรรม KM

8.1 ☒ มีการนำแนวทางปฏิบัติไปใช้ในการแก้ปัญหาในการทำงานจริงอย่างเป็นรูปธรรม

1. มี flow การคัดกรองจากทางภาคภูมิร โดยการประชุมของ CLT ภาค และแนวทางปฏิบัติสู่แผนก ให้บุคลากรเรียนรู้การส่งต่อหลังคัดกรองทารกกลุ่มเสี่ยง เพื่อประเมินพัฒนาการ และ ส่งต่อติดตามอาการ

2. ทางแผนกได้มีการตกลงกับคุณนพร พยาบาลพัฒนาการ และได้เรียนรู้การประเมินและสอบบิตามารดาเบื้องต้นเพื่อประเมินและสังเกตพัฒนาการในทารกกลุ่มเสี่ยงก่อน กลับบ้าน โดยจัดทำสมุดบันทึกติดตามทารกกลุ่มเสี่ยงก่อนกลับบ้าน เพื่อติดตามอาการต่อใน OPD เคล ตั้งแต่เดือนสิงหาคม 2567

8.2 ☒ มีการเผยแพร่แนวทางปฏิบัติที่ดี (Best Praticte) ไปยังผู้ที่สนใจ มีหลักฐานเชิงประจักษ์และสามารถตรวจสอบได้ เช่น website หน่วยงาน หรือบันทึกข้อความหรืออื่นๆ (กรุณาระบุรายละเอียด)

.....

.....

.....

.....

8.3 ☒ มีการประเมินผลการนำแนวทางปฏิบัติไปใช้จนเกิดเป็น Best Praticte ที่เป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานหรือบุคคลอื่น (กรุณาระบุรายละเอียด)

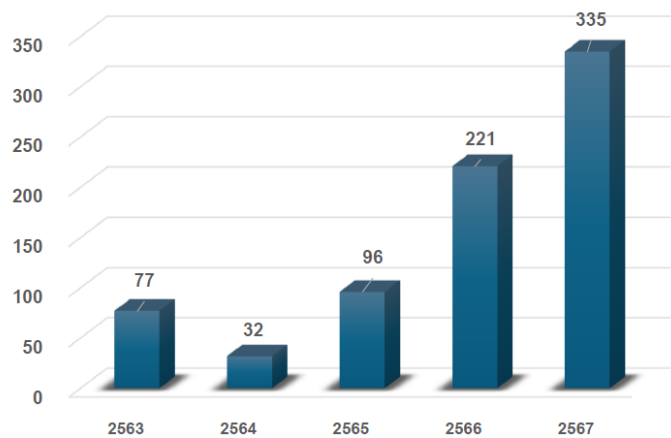
ได้มีการทบทวน ประชุมในทีมนำคลินิกทารกแรกเกิดเพื่อพัฒนาระบบการติดตาม ของทารกกลุ่มเสี่ยง ร่วมกับอาจารย์ ทารกแรกเกิดและพยาบาลพัฒนาการ เพื่อติดตามผลให้ครบถ้วนและปรับปรุงระบบการติดตามต่อ ได้ตาม flow การติดตามพัฒนาการจากเริ่มต้น

คลินิกพัฒนาการ

ปี 2565 ออกตรวจ 2 วัน/สัปดาห์
ปี 2566 ออกตรวจ 3 วัน/สัปดาห์
ปี 2567 ออกตรวจ 4 วัน/สัปดาห์

9. After Action Review (AAR)

9.1 ท่านสามารถนำองค์ความรู้ไปพัฒนาหน่วยงานของท่านได้อย่างไร

สามารถพัฒนาระบบการประเมินพัฒนาการในทารกกลุ่มเสี่ยงก่อนกลับบ้าน เจ้าหน้าที่ทุกคนเข้าใจระบบการประเมินพัฒนาการและสอนบิดามารดาก่อนกลับบ้านได้ทุกคน มีระบบการติดตามส่งต่อพยาบาลพัฒนาการ

9.2 ท่านสามารถนำองค์ความรู้ไปพัฒนาองค์กรได้อย่างไร

องค์กรได้มีระบบการติดตามเคสทารกกลุ่มเสี่ยง และมีพัฒนาการติดตามการรักษาหลังกลับบ้านได้ อาจจะอยู่ขั้นตอนการปรับระบบ เพื่อติดตามพัฒนาการต่อเนื่อง

10 ภาพประกอบการทำกิจกรรม (กรุณาแนบภาพ)

พัชราพร

ลงชื่อ.....

(นางสาวพัชราพร แก้วดี)
(หัวหน้าหน่วยงาน/ผู้ที่เกี่ยวข้อง)